Ner 51.

SOBOTA. 28 Listopada 1818 r.

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Wychodzi w Warszawie codziennie z rana o godzinie dziesiątéj, wyjąwszy Niedzielę i Święta. Cena Prenumeraty wynosi w Warszawie rocznie Zł: 40. półrocznie Zł: 20. kwartalnie Zł: 10. Numera przedają się oddzielnie wcenie groszy 8. W Województwach Król: Polskiego rocznie kosztuje Zł: 50. półrocznie 25. kwartalnie Zł: 12 i gr: 15.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

z Paryża dnia 11 Listopada.

Xiążę Angoulême podróżuje ciągle in cognito. Wszędzie jednak przyjmują go z okazałością: każdy Francuz z radością spogląda na tego potomka Ludwika S. i Henryka wielkiego.

Pan Lormian ogłosił prenumeratę na tłomaczenie poematu Tassa, pod tytułem: Jerozolima wyzwolona. Sam Król wziął sto biletów na to dzieło na wielkim welinowym papierze.

Spodziewamy się przybycia Xięcia Talleyrand.

od brzegów Menu dnia 13 Listopada.

Dnia 24 z. m. Prefekt Sztrasburski dał wielką ucztę na pożegnanie Jenerała Frimont i jego Sztabu. Już Austrjacy przeszli Ren.

Wojsko Saskie d: 7 Listopada przeszło Ren pod Manhejmem; 7 Stycznia stanie w Dreznie.

5tego Listopada umarła w Zurich wdowa po sławnym poecie Salomonie Gessner. W czerwstém zdrowiu doczekała 82 roku życia.

z Carlsruhe 9 Listopada.

Zdrowie naszego Wielkiego Xięcia nieco się polepsza. Królowa Bawarska dwa razy Go już odwiedziła w Rasztat. Te podwójne odwiedziny są dowodem, że już oba dwory znowu się wzajemnie zbliżyły do siebie. Wojskowi z łatwością zyskują urlopy.

z Wiednia 11. Listopada.

Wojska Austrjackie wracające z Francji, składają się ze 21,677 piechoty, i 7,560 konnicy.

Listy z Akwisgranu donoszą; iż umowy Kongresu przed 15 Listopada podpisane i ogłoszone zostaną.

Kurs Bankowych papierów znowu codzień się pogorsza.

Pan Locatelli z Medjolanu, otrzymał przywiléj na budowanie okrętów podług nowo wynalezionego przez siebie sposobu. Okręt podług tego sposobu stawiany ma kosztować daleko mniéj, niż okręta terazniéjsze,

płynąć może tak prędko, jak się tylko żeglarzowi spodoba.

z Tyrolu dnia 17 Listopada.

Odkryto tu niedawno niedaleko Merau marmur, który białością i pięknością przewyższa sławny Karraryjski marmur. O kilka mil drogi od kopalni, można go przez rzekę Etsch spuścić do morza Kaspijskiego.

z Konstantynopola 11 Października.

Znowu zaszły zaburzenia z powodu niespokojnych Janczarów. 26. z. m. Aga Janczarów zrzuconym został z urzędu, i wygnanym do Rodosto, za karę iż pod jego dowództwem przyszło do krwawéj walki między Janczarami i Artylerją Turecką.

Niedawno w Tofana doświadczano dział zakupionych z jednego okrętu Szwedzkiego. Sultan siedząc w kijosku, przypatrywał się jak z nich strzelano, i tak był uradowany, iż Oficera Artyllerji natychmiast Pułkownikiem mianował.

Ostatnie listy z Bagdadu potwierdzają wieść o zajęciu miasta Derajeh Stolicy Wehabitów; ale donoszą także iż Wehabici zrobili wycieczkę z jednéj twierdzy, wojska Baszy na głowę pobiły, i rozproszyły.

Szach Perski wysyła do Europy Nadzwyczajnego posła Mirzę Abad Hassan Chana; już przybył do Konstantynopola, zkąd ma się udać do Wiednia, Paryża i Londynu.

z Washingtonu dnia 30 Września.

Ponieważ podług doniesień wpół urzędowych dziennika National Intelligencer, postanowił Rząd nasz oddać Hiszpanji Pensakolę, za pierwszém jéj wezwaniem; spodziewaliśmy się więc iż w przeciągu kilku dni, twierdza ta będzie już w posiadłości Hiszpanji. Tymczasem, nietylko że wojska nasze ciągle tam stoją, ale nawet Hiszpanja żadnego kroku w téj mierze jeszcze nie uczyniła. Wnosiemy przeto, iż trwają zapewne układy między Rządem naszym i Hiszpanją, których skutkiem będzie bezwątpienia wcielenie Floryd do Stanów Zjednoczonych. Dzienniki Nowego Jorku, zapewniają nawet, że niejaki P. Martinez, przywiózł już traktat, mocą którego Dwór Madrycki, zrzeka się wszelkich praw do Floryd na rzecz Stanów Zjednoczonych.

Rozmaite Wiadomości.

List z Akwisgranu pod d. 29 Października pisany do pewnego Polaka mięszkającego w Poznańskim, zawiéra co nastepuje:

Donosisz mi Przyjacielu, że się u was rozchodzi pogłoska, o zamianie Wielkiego Xięstwa Poznańskiego i przyłączeniu go do Polski. Nie cieszcie się daremnie. Lubo wszystkie układy Kongresu są bardzo tajne, jednakowo wiem z pewnego źródła, iż nie ma nadziei ażeby na teraźniejszym była jaka wzmianka o powiększeniu Polski, i o dzisiejszych jéj stosunkach.

Już tu z pewnością utrzymują, iż na Kongresie będzie mowa o Napoleonie, i że będzie postanowionem przeniesienie go z wyspy Stéj Heleny w zdrowsze klima, i osłodzenie losu jego.

Listy z wyspy S. Heleny 18 Września donoszą, iż wystawiają na niéj nowy dom dla Napoleona, i że Sir Hudson Lowe prawie codziennie budowlę ogląda i jéj ukończenie przyśpiesza. Potęga morska na Wyspie S. Heleny składa się z jednego okrętu linjowego, z 4 fregat i 3 szalup kanonjerskich.

Odkryto nowy sposób jakim korrespondowano z Napoleonem; przesyłano mu w darze pięknie oprawne książki, a w saméj oprawie znajdowały się listy do niego.

Minister Stein pracuje codziennie w Akwisgranie razem z Ministrami innych narodów. Używa on pojazdów Króla Pruskiego.

Narachowano 8,000 próśb, które różne osoby podały do Monarchów zgromadzonych w Akwisgranie.

Należy do dobrego tonu pomiędzy Artystami w Akwisgranie przytomnemi, przesyłanie biletów wizytowych Wysokim Oso-

bom które się na Kongres zjechały. Na takim bilecie wyrażają dzień w którym życzą sobie mieć zaszczyt dawania Koncertu. Nagrodę za dany Koncert zostawiają szczodrobliwości osób przed któremi się z talentem swoim popisują i nie źle na tém wychodzą.

Pani Catalani postanowiła na wiosnę odprawić podróż do Polski i Rossji.

Niedawno w Danji, ogłosiła przez Gazety pewna Francuzka: iż zakłada pensją płci żeńskiéj, w któréj uczyć będzie szyć i Moralności, haftować i mówić po francusku.

Już to przestało być tajemnicą, iż Lord Cochrane ze swoim statkiem parowym, udał się do Valparaiso w pomoc niepodległym Chili, którzy już mają znaczną morską potęgę.

W Wrocławiu, na tegorocznym Jarmarku S. Michała, wystawiono na sprzedaż

wełny Ślązkiéj	47,423.	Kamieni
Polskiéj	4,923.	dto
Razem	52,346.	Kamieni.

W średnicy, płacono za Kamień cienkiéj wełny talerów 16. średniéj 12 do 13. za najgorszą zaś 9. do 10. tal: — w ogólności, wełna tego roku tańszą była niż w przeszłym, i nierównie więcéj jéj było; ale wszystka rozkupioną została.

Pokazało się w teraźniejszych czasach, szczególniéj we Francji i Niderlandach wiele sfałszowanych wexlów. Za pomocą Chimicznych sposobów, ścierano zapisane summy, a w ich miejsce podkładano większe. Ale znalazł się już środek na zapobieżenie temu oszukaństwu. — Papier na którym ma być wexel napisany, naciera się mięszaniną z Indigo i Fernambuk, która ma tę własność, iż nigdy zupełnie wytartą być nie może; tym sposobem oszust sam łatwo może się oszukać; gdy bowiem wytrze summę zapisaną, na nic mu się już wexel nie zda.

Sir Romilly sławny Adwokat, o którego nagłéj śmierci donieśliśmy w przeszłych Numerach, zostawił majątek wartości 200,000 funtów szterlingów (8 miljonów Złotych Polskich). Sir Romilly był wnukiem Francuza, który po odwołaniu Edyktu Nantejskiego schronił się do Anglji. Żona jego (z domu Galton) należała do towarzystwa Kwakrów. Była ona córką Pani Whaler sławnéj z nadzwyczajnéj piękności za młodości Króla Jerzego. Anekdota z powodu pobrania się Pana Romilly, przynosi wiele zaszczytu temu sławnemu prawnikowi, którego wszyscy żałują.

Pan Romilly miał ubogich rodziców. Właśnie wchodził w zawód prawny, kiedy wdzięki i przymioty Panny Galton serce jego ujęły. Odkrył jéj miłość swoją i został wkrótce wzajemnie kochany; ale oświadczył kochance swojéj, iż nim się z nią ożeni, musi zebrać majątek naprzód dla swoich rodziców, potém dla niéj. Jakoż w krótkim czasie, zdatność, pilność i poczciwość jego, tak go wsławiła, iż wszyscy poruczali mu sprawy swoje. Nie zadługo kupił dobra dla rodziców swoich, a potém i dla kochanki, z którą się ożenił. Nagła śmierć osoby którą nad życie kochał, nabawiła go melancholji, i wtrąciła do grobu.

Dnia 30 Sierpnia odbyło się poświęcenie kościoła w miasteczku Vohburgu. Uroczyście zaczęło się nabożeństwo, w pośród którego Pleban wszedł na kazalnicę. Ledwie co zaczął tłómaczyć ewanielję, gdy raptem na zawołanie jego: „Zacheuszu zejdź na dół śpiesznie etc." młody jakiś chłopiec z strasznym łoskotem, jak gdyby kościół walił się, przez osłonę kościelną, tuż przy kazalnicy spadł na słuchaczy. Kaznodzieja oniemiał; osłupieli słuchacze; tym czasem chłopiec zerwał się i zemknął z kościoła.

STATYSTYKA EUROPY.

Hassel wydał nowe dzieło pod tytułem: Vollständiges Handbuch der neusten Erdbeschreibung und Statistik. Dokładny wyciąg z najnowszych opisów podróży i dzieł statystycznych. Jak się pokazuje z tego pisma, iż powierzchnia Europy ma mil kwadratowych 154,449. Ludność jéj wynosi 177,221,600 czyli 1,147 ludzi na milę kwadratową. Europa liczy 528 miast któ-

rych ludność 10,000 mięszkańców przechodzi. Ludność Europy składa się z następujących pokoleń pierworodnych. Jest 60,586,400 z pokolenia Rzymian, 53,195,600 z pokolenia Giermanów i ich pobratymczych narodów; 45,120,900 Słowianów; 3,070,000 Magijarów (Węgrów); 1,760,900 Finnów; 3,499,500 Tatarów i Bulgarów; 2,022,000 Greków; 294,000 Arnautów; 3,718,000 Kaledończyków; 622,000 Basków; 88 Maltańczyków; 8,000 Czerkassów; 2,100 Samojedów; 151,600 Armenów; 1,179,500 Żydów i 313,600 Cyganów. Uważając pod względem religijnym jest 172,432,500 Chrześcjan, między któremi jest 98,229,000 Katolików; 41,898,500 protestantów; 31,636,900 wyznania Greckiego: 55,000 Unitów, Socynjanów i Deistów; 224,000 Mennonistów; 189,000 Metodystów; 40,000 Kwakrów; 40,000 Hernhutów; 3,607,500 Muzułmanów; 1,179,500 Żydów i 2,100 bałwochwalców przy lodowatém morzu. Akademij jest w Europie 85. Potęga lądowa wynosi 1,900,000 wojowników; potęga morska składa się z 409 okrętów linjowych; 38 okrętów o 50 działach, 384 fregat, ogółem 2463 statków, na których jest dział 60,750 i 252,400 Majtków i Żołnierzy. — Podatki w państwach Europejskich wynoszą 5,072,972,724 Złotych Polskich: wypada więc na jedną osobę Złotych 28. Z 93 ludzi jeden jest żołnierzem, a z 150 mięszkańców jeden jest żyd.

Nadesłany wypis z Minerwy Frańskiéj; o Odwadze Obywatelskiéj, dla braku miejsca, odkłada się do numeru Wtorkowego.

TEATR NARODOWY

Jutro Opera: Śpiewaczki Wiejskie i Balet: Dwa posągi.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wiśle	
rano.	ciepła	zimna	cale	linje	części: li:			łokcie	cale
27. Listop:	2		27	11	9	Zachodnio północny;	Dżdżyste		10

Wydawcy odpowiedzialni. Hrabia Kicinski J. Morawski